

POSTANOWIENIE

6 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mirosław Sadowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 6 lipca 2023 r. w Warszawie,
wniosku J.K.

o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Beatę Janiszewską
wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie III CZ 262/22

1. odrzuca wniosek;

**2. o odrzuceniu wniosku zawiadamia [...] Izbę Adwokacką w
T..**

UZASADNIENIE

Powód zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika, na zasadzie art. 42a § 3 i 5 ustawy a dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. 2023, poz. 1070), wniósł o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez Sędziego SN Beatę Janiszewską z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jej powołaniu na sędziego oraz postępowanie po powołaniu, jeśli w okolicznościach niniejszej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. W uzasadnieniu wnioskodawca podniósł, że Sędzia została powołana na urząd z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa powołanej zgodnie z ustawą z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa i innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 3). Nadto przywołał uchwałę trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. (BSA 1-4110-1/2020) oraz postanowienie Sądu

Najwyższego z 16 września 2021 r., I KZ 29/21. W ocenie wnioskodawcy fakt, że stroną pozwaną jest Skarb Państwa implikuje konieczność zbadania niezawisłości i bezstronności Sędzi Sądu Najwyższego Beaty Janiszewskiej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie wskazać należy, że jako podstawę wniosku pełnomocnik wskazał art. 42a § 3 i 5 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych. Nie ulega wątpliwości, że test bezstronności i niezawisłości Sędziów Sądu Najwyższego może być przeprowadzany na podstawie przepisów ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. 2023, poz. 1093, dalej: „u.SN”).

Zgodnie z art. 29 § 5 u.SN dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. Natomiast na podstawie art. 29 § 9 i 10 przedmiotowej ustawy wniosek o zbadanie wymogów niezawisłości i bezstronności powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki określone w art. 29 § 5 oraz przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie. Wniosek niespełniający tych wymagań podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków formalnych. Odrzuceniu podlega również wniosek złożony po upływie terminu albo z innych przyczyn niedopuszczalny.

W ocenie Sądu Najwyższego, wniosek pozwanego podlega odrzuceniu z powodu braku spełnienia przesłanek określonych w art. 29 § 5 u.SN. Pozwany nie wskazał we wniosku, jakie okoliczności towarzyszące powołaniu Sędzi Beaty Janiszewskiej do pełnienia urzędu Sędziego SN postrzega jako naruszające standard niezawisłości i bezstronności. Podobnie przedstawia się sytuacja z przesłanką zachowania się sędziego po powołaniu, której nie uzasadnił w ogóle. Pozwany nie wskazał żadnych okoliczności sprawy III CZ 262/22, które pozwalałyby na badanie ewentualnego naruszenia standardu niezawisłości lub

bezstronności związanych z powołaniem na urząd sędziego i późniejszym postępowaniem sędziego, które mogłoby wpływać na jej wynik (przy uwzględnieniu okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy). W tym zakresie pozwany ograniczył się do powołania uchwały trzech Izb Sądu Najwyższego i postanowienia Sądu Najwyższego z 16 września 2021 r., I KZ 29/21, stanowiska Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu (bliżej nieokreślonego, bez wskazania orzeczenia).

Powyższe abstrahuje od przedmiotu sprawy, w której wniesiono skargę kasacyjną i jest nie do pogodzenia z treścią art. 179 w związku z art. 175 ustęp 1 i art. 180 ustęp 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i nie stanowi wypełnienia wszystkich trzech przesłanek zawartych w art. 29 § 5 u.SN (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 lutego 2023 r., III CB 11/23). Ustawodawca w art. 29 § 5 u.SN wykluczył abstrakcyjne badanie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności i dopuścił stosowanie tej instytucji tylko, gdy w okolicznościach danej sprawy pozostałe fakty przytoczone na uzasadnienie wniosku wskazują na możliwość braku niezawisłości lub bezstronności sędziego przy rozstrzyganiu tej konkretnej sprawy czy też na możliwość postrzegania przez stronę sędziego jako zawisłego lub stronniczego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 maja 2023 r., III CB 23/23).

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy uznał, że wniosek nie spełnia wymagań formalnych określonych w art. 29 § 9 pkt 2 i na podstawie art. 29 § 10 u.SN orzekł jak na wstępie.

[as]

M.M.

